

2013-04-15

B E S L U T S P R O M E M O R I A

FI Dnr 12-2840

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 787 80 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Ändringar i föreskrifter om verksamhet på marknadsplatser

Sammanfattning

Finansinspektionen ändrar i föreskrifterna (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser (marknadsplatsföreskrifterna) och upphäver de allmänna råden (1996:16) om ansökan om att få auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd att bedriva clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs och clearingverksamhet.

Den viktigaste nyheten är att stora delar av de ovan nämnda allmänna råden nu görs om till föreskrifter och tas in i marknadsplatsföreskrifterna. Syftet är att tydliggöra vilka krav som ställs på en ansökan om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet. Några väsentliga ändringar i sak görs inte utöver att även ansökningar om att som börs eller clearingorganisation driva olika former av sidoverksamhet omfattas av de nya reglerna.

I övrigt justeras vissa bestämmelser i marknadsplatsföreskrifterna för att göra dessa tydligare och mer ändamålsenliga. Slutligen görs ett antal mindre ändringar av enbart redaktionell karaktär.

Ändringarna i föreskrifterna berör svenska börser och clearingorganisationer samt företag som avser att ansöka om tillstånd att som börs driva reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet i Sverige (dock inte sådan clearingverksamhet som framöver kommer kräva tillstånd enligt förordningen [EU] nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister). Ändringarna berör vidare företag vars överlåtbara värdepapper har tagits upp till handel på en reglerad marknad i Sverige eller som handlas på en handelsplattform i Sverige.

Ändringarna i marknadsplatsföreskrifterna träder i kraft den 1 juni 2013, då de allmänna råden samtidigt upphör att gälla.

Innehåll

1	Utgångspunkter	3
1.1	Inledning	3
1.2	Målet med regleringen	3
1.3	Nuvarande och kommande regelverk	3
1.4	Regleringsalternativ	3
1.5	Rättsliga förutsättningar	4
2	Motivering och överväganden	5
2.1	Ansökan om tillstånd (nytt 1 a kap.)	5
2.2	Inregistrering (3 kap.)	6
2.3	Marknadsövervakning (5 kap.)	6
2.4	Information efter handel (7 kap.)	7
2.5	Informationsplikt för utgivare av överlåtbara värdepapper (10 kap.)	7
3	Förslagets konsekvenser	9
3.1	Berörda företag	9
3.2	Konsekvenser för företagen	9
3.3	Konsekvenser för samhället och konsumenterna	10
3.4	Konsekvenser för Finansinspektionen	10

1 Utgångspunkter

1.1 Inledning

Finansinspektionen genomför ändringar i föreskrifterna (FFFS 2007:17) om verksamhet på marknadsplatser (marknadsplatsföreskrifterna). Vidare upphäver Finansinspektionen de allmänna råden (FFFS 1996:16) om ansökan om att få auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd att bedriva clearingverksamhet enligt lagen (1992:543) om börs- och clearingverksamhet (de allmänna råden).

Ändringarna i marknadsplatsföreskrifterna träder i kraft den 1 juni 2013, då de allmänna råden samtidigt upphör att gälla.

1.2 Målet med regleringen

Ändringarna i marknadsplatsföreskrifterna syftar till att tydliggöra reglerna för de företag som ansöker om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet och därmed även att underlätta för dessa företag. Ändringarna syftar även till att formalisera kraven för en ansökan att som börs eller clearingorganisation driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § respektive 20 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden. Avsikten är också att göra föreskrifterna mer ändamålsenliga, då det visat sig att vissa bestämmelser har varit oklara och därmed svåra att tillämpa i praktiken.

1.3 Nuvarande och kommande regelverk

Marknadsplatsföreskrifterna gavs ut år 2007 i samband med att direktivet 2004/39/EG om marknader för finansiella instrument (Mifid) med genomförandedirektiv infördes i svensk rätt. Föreskrifterna innehåller även bestämmelser som har sin grund i genomförandet av bland annat direktivet 2004/109/EG om harmonisering av insynskraven angående upplysningar om emittenter vars värdepapper är upptagna till handel på en reglerad marknad (öppenhetsdirektivet), direktivet 2003/6/EG om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan (marknadsmisbruksdirektivet) samt direktivet 2003/71/EG om de prospekt som ska offentliggöras när värdepapper erbjuds till allmänheten (prospektdirektivet). Samtliga nämnda direktiv (med undantag för prospektdirektivet) ses för närvarande över inom EU. Resultatet av dessa arbeten kommer sannolikt att innebära att Finansinspektionen inom några år behöver göra ytterligare revideringar av marknadsplatsföreskrifterna.

1.4 Regleringsalternativ

Finansinspektionen har bemyndigande att meddela föreskrifter om dels vad en ansökan om att som börs driva en reglerad marknad samt en ansökan om

tillstånd att driva clearingverksamhet ska innehålla, dels om vad en verksamhetsplan ska innehålla. Finansinspektionen har även bemyndigande att meddela föreskrifter om vad en ansökan att driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § eller 20 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden ska innehålla. Dessa bemyndiganden används nu för att tydliggöra de krav som ställs på den som ansöker om tillstånd. Ett alternativ till föreslagna ändringar är att inte göra några ändringar och behålla de allmänna råden och marknadsplatsföreskrifterna i dess nuvarande form. Företagen skulle då fortsättningsvis vara hänvisade till nuvarande bestämmelser. Som redogjordes för ovan har det visat sig att vissa bestämmelser har varit otydliga och således svåra att tillämpa i praktiken. Konsekvensen av att behålla föreskrifterna och de allmänna råden i dess nuvarande form skulle innebära att de otydligheter som identifierats i föreskrifterna och de allmänna råden i så fall finns kvar. Vidare anser Finansinspektionen att allmänna råd inte ger en lika tydlig vägledning som bindande föreskrifter.

De ändrade föreskrifterna kommer att förenkla och underlätta för företagen att tillämpa reglerna på ett korrekt sätt, vilket är till fördel både för företagen och Finansinspektionen. Ändringarna innebär exempelvis att sannolikheten ökar för att en ansökan om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet är komplett från början. Detsamma gäller ansökningar om sidoverksamhetstillstånd eftersom ansökningsförfarandet nu även formaliseras för dessa. Detta minskar i sin tur den administrativa bördan som blir innebörden av en begäran om kompletterande uppgifter.

Finansinspektionen bedömer även att det underlättar för företagen att de bestämmelser som reglerar ansökningsförfarandet förs in i marknadsplatsföreskrifterna och därmed samlas med övriga bestämmelser som rör börsernas och clearingorganisationernas verksamheter. För de ändringar som görs i syfte att rätta till eller förtydliga marknadsplatsföreskrifterna saknas andra alternativ än att ändra i just dessa föreskrifter.

1.5 Rättsliga förutsättningar

I de delar ändringar görs i befintliga föreskriftsbestämmelser utgår förslaget från de bemyndiganden som finns i 6 kap. förordningen (2007:572) om värdepappersmarknaden.

Vad avser ändringarna i nya 1 a kap. finns bemyndigande i 6 kap. 1 § 3 förordningen om värdepappersmarknaden för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om innehållet i en ansökan om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller en ansökan om tillstånd att driva clearingverksamhet. Bemyndigande för Finansinspektionen att föreskriva om innehållet i en verksamhetsplan återfinns i 6 kap. 1 § 6 samma förordning.

Bemyndigande för Finansinspektionen att meddela föreskrifter om innehållet i en ansökan om tillstånd för en börs att driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden eller en ansökan om tillstånd för en clearingorganisation att driva sidoverksamhet enligt 20 kap. 7 § samma lag

finns i 6 kap. 1 § 4 förordningen om värdepappersmarknaden. Enligt samma bemyndigande ges Finansinspektionen rätt att föreskriva om vilka uppgifter som samtidigt ska lämnas till myndigheten.

2 Motivering och överväganden

I detta avsnitt redogörs för huvuddragen av Finansinspektionens ändringar.

2.1 Ansökan om tillstånd (nytt 1 a kap.)

Finansinspektionens ställningstagande: En ansökan om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet eller att driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § eller 20 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden ska innehålla de uppgifter som framgår av 1 a kap. marknadsplatsföreskrifterna.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: *Nasdaq OMX Stockholm AB* välkomnar förslaget men anför att det bör införas en proportionalitetsbestämmelse i 1 a kap. för att bl.a. underlätta vid omauktoriseringar. Enligt *Nasdaq OMX Stockholm AB* är det inte rimligt att en befintlig verksamhet som är väl känd av Finansinspektionen skulle vara tvungen att genomgå en fullständig auktorisationsprocess.

Riksbanken och *Nordic Growth Market NGM AB* tillstyrker förslaget. Övriga remissinstanser har inte lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Finansinspektionen gav år 1996 ut allmänna råd om vad en ansökan och en verksamhetsplan bör innehålla när ett företag ansöker om att få auktorisation som börs eller marknadsplats eller tillstånd att bedriva clearingverksamhet. De allmänna råden har dock inte uppdaterats sedan dess, utan hänvisar i stor utsträckning till upphävd lagstiftning. Finansinspektionen reviderar därför bestämmelserna. Finansinspektionen bedömer att det ökar tydligheten om vilka krav som ställs när ett företag ansöker om tillstånd när reglerna ges i bindande föreskriftsform. Dessutom underlättar det för företagen att de bestämmelser som reglerar ansökningsprocessen samlas med övriga bestämmelser som rör börsernas och clearingsorganisationernas verksamheter. Därför omarbetas de allmänna råden till föreskrifter.

Syftet är inte att i sak ändra de bestämmelser som reglerar ansökningsprocessen, utan att förtydliga vilken information ett företag som ansöker om tillstånd ska ge in till Finansinspektionen. Viss omarbetning av bestämmelserna görs dock eftersom de nya bestämmelserna i marknadsplatsföreskrifterna även träffar ansökningar om att driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § och 20 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden. Finansinspektionen bedömer att det finns anledning att formalisera ansökningsförfarandet även för denna typ av

tillstånd. I samband med att de allmänna råden förs in i marknadsplatsföreskrifterna görs även vissa justeringar för att anpassa dessa till gällande lagstiftning och rådande marknadsförhållanden. Det innebär bl.a. att vissa avsnitt som i dag återfinns i de allmänna råden tas bort.

De nya bestämmelserna i 1 a kap. omfattar inte ansökningar om tillstånd för sådan clearingverksamhet som drivs av centrala motparter. Tillstånd för sådan clearingverksamhet föreslås i proposition 2012/13:72 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister framöver att beviljas enligt förordningen (EU) nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister.

Nasdaq OMX Stockholm AB har anfört, som angetts ovan, att det bör införas en proportionalitetsbestämmelse i 1 a kap. Finansinspektionen har förståelse för att det i en sådan auktorisation som Nasdaq OMX Stockholm AB hänvisar till kan behöva göras avsteg från vissa bestämmelser i föreskrifterna. Dessa situationer torde dock vara relativt sällsynta och Finansinspektionen bedömer att liknande överväganden bör kunna göras inom ramen för det särskilda ärendet även utan att en uttrycklig proportionalitetsbestämmelse införs.

Som en följd av ändringarna upphävs de allmänna råden.

2.2 Inregistrering (3 kap.)

Finansinspektionens ställningstagande: 3 kap. 5 § marknadsplatsföreskrifterna tas bort.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Inga synpunkter har lämnats på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Av 3 kap. 5 § marknadsplatsföreskrifterna följer att en utgivare som väljer Sverige som hemmedlemsstat enligt 1 kap. 9 § lagen om värdepappersmarknaden genast ska offentliggöra detta samt lämna information om detta till Finansinspektionen. Då motsvarande bestämmelse finns i 10 kap. 1 a § föreskrifterna, tas 3 kap. 5 § bort.

2.3 Marknadsövervakning (5 kap.)

Finansinspektionens ställningstagande: I 5 kap. marknadsplatsföreskrifterna genomförs ett antal mindre ändringar av redaktionell karaktär.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Inga synpunkter har lämnats på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringen i 5 kap. 1 § förtydligas bestämmelsen genom att konsekvent hänvisa till de regler i lagen om värdepappersmarknaden där det framgår att börserna åläggs ett särskilt övervakningsansvar. I 5 kap. 12 § korrigeras en felaktig hänvisning. Ändringarna i dessa delar medför inte några ändringar i sak.

2.4 Information efter handel (7 kap.)

Finansinspektionens ställningstagande: I 7 kap. marknadsplatsföreskrifterna genomförs ett antal mindre ändringar av redaktionell karaktär.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: *Svenskt Näringsliv* tillstyrker förslaget. Övriga remissinstanser har inte lämnat några synpunkter.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringarna förtydligas bestämmelserna. Med ändringarna åsyftas ingen saklig eller materiell ändring.

2.5 Informationsplikt för utgivare av överlåtbara värdepapper (10 kap.)

2.5.1 Skyldigheten att ge in offentliggjord information till Finansinspektionen

Finansinspektionens ställningstagande: Utgivare av överlåtbara värdepapper som inte har Sverige som hemmedlemsstat behöver inte ge in offentliggjord information till Finansinspektionens centrala lagringsfunktion.

Utgivare av överlåtbara värdepapper som inte har Sverige som hemmedlemsstat ska tillämpa 10 kap. 12 § marknadsplatsföreskrifterna endast för sådan information som offentliggörs enligt 15 kap. 6 § första stycket 3 lagen om värdepappersmarknaden.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Inga synpunkter har lämnats på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Av 17 kap. 1 och 3 §§ lagen om värdepappersmarknaden framgår att emittenter av överlåtbara värdepapper som har Sverige som hemmedlemsstat ska lämna in all information som offentliggörs enligt 15 kap. 6 § första stycket 3 och 8 § samt 16 kap. samma lag, till Finansinspektionen för elektronisk lagring.

För emittenter som inte har Sverige som hemmedlemsstat och vars överlåtbara värdepapper inte är upptagna till handel på en reglerad marknad i emittentens hemmedlemsstat, gäller att dessa ska offentliggöra information i enlighet med 17 kap. 2 § lagen om värdepappersmarknaden. Dessa emittenter har dock ingen skyldighet att lämna in informationen till Finansinspektionen. Informationen ska i stället lämnas till den behöriga myndigheten i emittentens hemmedlemsstat. Nuvarande bestämmelse i 10 kap. 1 § andra stycket marknadsplatsföreskrifterna kan dock tolkas som om dessa emittenter har en skyldighet att lämna den information som offentliggörs till Finansinspektionen för elektronisk lagring. För att klargöra att så inte är fallet ändras bestämmelsen så att det tydliggörs att utgivare av överlåtbara värdepapper som inte har Sverige som hemmedlemsstat inte har någon skyldighet att ge in offentliggjord information till Finansinspektionens centrala lagringsfunktion.

Av artikel 3.2 i öppenhetsdirektivet framgår det att en värdmedlemstat inte får införa strängare krav på offentliggörande än vad som föreskrivs i öppenhetsdirektivet eller artikel 6 marknadsmissbruksdirektivet. I artikel 6 i marknadsmissbruksdirektivet finns ett krav på att medlemsstaterna ska se till att emittenter på sina webbplatser publicerar all insiderinformation som de är skyldiga att offentliggöra. I öppenhetsdirektivet finns det dock inget krav på att den information som offentliggörs även ska publiceras på emittentens webbplats. Av denna anledning ändras 10 kap. 1 § marknadsplatsföreskrifterna för att tydliggöra att emittenter som inte har Sverige som hemmedlemsstat behöver tillämpa 12 § endast för sådan information som offentliggörs enligt 15 kap. 6 § första stycket 3 lagen om värdepappersmarknaden.

2.5.2 Offentliggörande av kurspåverkande information

Finansinspektionens ställningstagande:

Bestämmelsen i 10 kap. 3 § marknadsplatsföreskrifterna behålls oförändrad.

Remisspromemorian: Remisspromemorian innehöll ett förslag om att 10 kap. 3 § marknadsplatsföreskrifterna skulle omarbetas så att den överensstämde med lydelsen i den offentliggörandebestämmelse som finns i 15 kap. 6 § första stycket 3 lagen om värdepappersmarknaden.

Remissinstanserna: *Svenskt Näringsliv*, *Nasdaq OMX Stockholm AB* och *Svenska Fondhandlareföreningen* avstyrker förslaget och anför huvudsakligen att förslaget innebär en materiell förändring, dels genom att rekvisiten om att informationsplikten inträder till följd av att en händelse inträffat eller ett beslut har fattats har strukits, dels genom att kravet på icke oväsentlig påverkansgrad har tagits bort. Enligt remissinstanserna skulle detta kunna medföra en risk för att informationsskyldigheten anses uppkomma tidigare än vad som är fallet med nuvarande reglering, vilket inte har varit syftet med ändringsförslaget.

Sveriges Advokatsamfund efterlyser ett tydligt klargörande från Finansinspektionen att syftet med ändringen inte är att ändra bestämmelsen i materiellt hänseende. Övriga remissinstanser har inte lämnat några synpunkter på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Den 20 oktober 2011 lämnade Europeiska kommissionen ett förslag till en förordning om insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan och ett direktiv om straffrättsliga påföljder för insiderhandel och otillbörlig marknadspåverkan. Förordningen och direktivet förhandlas för närvarande och dessa rättsakter samt de delegerade akter och genomförandeakter som ska beslutas av kommissionen på grundval av förordningen kommer sannolikt att medföra att flera befintliga svenska bestämmelser kommer att behöva upphävas eller justeras. Detta gäller bl.a. bestämmelserna om emittenternas skyldighet att offentliggöra insiderinformation, vilken regleras i den föreslagna förordningen. Det är således troligt att det framgent inte kommer finnas något utrymme för att behålla nationella bestämmelser i denna fråga.

Mot bakgrund av de förhandlingar som för närvarande förs på europeisk nivå och med beaktande av de synpunkter som lämnats av remissinstanserna i detta föreskriftsarbete bedömer Finansinspektionen att den nuvarande lydelsen av 10 kap. 3 § marknadsplatsföreskrifterna tills vidare ska behållas oförändrad.

2.5.3 Övriga redaktionella ändringar

Finansinspektionens ställningstagande: I 10 kap. marknadsplatsföreskrifterna genomförs ett antal mindre ändringar av redaktionell karaktär.

Remisspromemorian: Innehöll samma förslag.

Remissinstanserna: Inga synpunkter har lämnats på förslaget.

Finansinspektionens skäl: Genom ändringarna förtydligas bestämmelserna. Ändringarna medför inte några ändringar i sak.

3 Förslagets konsekvenser

3.1 Berörda företag

Det nya 1 a kap. berör börser och clearingorganisationer i Sverige, samt företag som avser att ansöka om tillstånd att som börs driva reglerad marknad eller om tillstånd att driva clearingverksamhet. Ändringarna kommer dock inte beröra företag som driver eller avser att ansöka om tillstånd att driva sådan clearingverksamhet som framöver kräver tillstånd enligt förordningen [EU] nr 648/2012 om OTC-derivat, centrala motparter och transaktionsregister. Det finns för närvarande tre börser i Sverige som driver sex reglerade marknader. Vidare finns det två clearingorganisationer i Sverige som driver sådan verksamhet som träffas av ändringsföreskrifterna. De ändrade reglerna berör även företag vars överlåtbara värdepapper har tagits upp till handel på en reglerad marknad i Sverige eller som handlas på en handelsplattform i Sverige.

3.2 Konsekvenser för företagen

Finansinspektionen bedömer att de ändringar som görs i marknadsplatsföreskrifterna inte kommer att medföra några ökade kostnader för berörda företag.

Regelrådet avstyrker Finansinspektionens förslag i dess helhet med motiveringen att konsekvensutredningen är bristfällig. Regelrådet efterlyser en närmare beskrivning av de kostnader som den föreslagna regleringen medför. Enligt Regelrådet skulle en jämförande beskrivning av vad som rapporteras idag och till vilken kostnad samt en uppskattning av administrativ börda med kostnadsberäkning till följd av regleringen tydliggöra detta.

Finansinspektionen bedömer att nya 1 a kap. ger en ökad tydlighet och därmed underlättar för de företag som ansöker om tillstånd, dels eftersom bestämmelserna i kapitlet anpassas till gällande lagstiftning och rådande marknadsförhållanden, dels eftersom bestämmelserna nu ges i bindande föreskriftsform. Ett företag som ansöker om tillstånd att som börs driva en reglerad marknad eller tillstånd att driva clearingverksamhet eller en ansökan att driva sidoverksamhet enligt 13 kap. 12 § eller 20 kap. 7 § lagen om värdepappersmarknaden ska enligt gällande regler betala en ansökningsavgift till Finansinspektionen. Ansökningsavgiften ändras inte med anledning av de ändringar som nu genomförs. Ändringarna medför inte heller i praktiken ett utökat krav på de uppgifter som ska lämnas i samband med en ansökan om tillstånd. Även om det tillkommer ett formellt innehållskrav på en ansökan att driva sidoverksamhet bedömer Finansinspektionen inte att ändringarna kommer att medföra några ytterligare administrativa kostnader för ett företag som ansöker om tillstånd.

De redaktionella ändringar som görs i föreskrifterna innebär i huvudsak förtydliganden och klargöranden samt vissa mindre materiella ändringar. Dessa ändringar bedöms inte medföra några ökade eller minskade finansiella, administrativa eller materiella kostnader för berörda företag. Ändringarna bedöms inte heller ha någon direkt påverkan på de mindre företagen och inte heller påverka konkurrensen på marknaden.

Tydligare och mer ändamålsenliga bestämmelser gör marknadsplatsföreskrifterna enklare att tillämpa vilket bidrar till att skapa bra förutsättningar för marknadsplatserna och marknadsaktörerna att långsiktigt kunna möta sina åtaganden.

3.3 Konsekvenser för samhället och konsumenterna

Finansinspektionen bedömer att de ändringar som genomförs inte kommer att ha någon direkt påverkan på samhället eller konsumenterna.

3.4 Konsekvenser för Finansinspektionen

De ändringar som genomförs kommer inte att medföra några ökade kostnader för Finansinspektionen.